

Odbor Monitorovanie kvality ovzdušia

Tel: 0905 455 246

<http://www.shmu.sk>

e-mail: smog@shmu.sk

Vydał: Jana Matejovičová

Bratislava, 28.10.2021 01:00

## INFORMÁCIE K AKTUÁLNEJ SMOGOVEJ SITUÁCII

Podľa novelizácie 293/2017 Z.z. Zákona o ovzduší 137/2010 Z.z. vydal Slovenský hydrometeorologický ústav ako poverená organizácia **OZNÁMENIE o vzniku smogovej situácie** (ďalej len **OZNÁMENIE**) pre častice PM<sub>10</sub> v nasledujúcich oblastiach

Oblast riadenia kvality ovzdušia	Monitorovacia stanica	Aktuálne platný typ signálu	Začiatok smogovej situácie (dátum, hodina)	Stav smogovej situácie	Hodnota prvého prekročenia prahu ( $\mu\text{g}\cdot\text{m}^{-3}$ )
Veľká Ida a okolie	Veľká Ida, Letná	UPOZORNENIE	28.01.2020 00:00	UPOZORNENIE	104

Bližšie informácie o postihnutých oblastiach a aktuálnych koncentráciách PM<sub>10</sub> možno nájsť na stránke [www.shmu.sk/sk/?page=1&id=oko\\_varovny\\_system](http://www.shmu.sk/sk/?page=1&id=oko_varovny_system).

### Príčiny smogovej situácie

Vysoké emisie PM<sub>10</sub> z vykurovania pevným palivom a z priemyselných zdrojov.

### Geografická oblasť očakávaných vysokých koncentrácií PM<sub>10</sub>

Vzhľadom na nepriaznivé rozptylové podmienky možno očakávať vysoké koncentrácie PM<sub>10</sub> vo všetkých oblastiach v blízkosti aj v susedných dolinách, v ktorých sa nachádzajú relevantné zdroje PM<sub>10</sub> (napr. lokálne kúreniská na pevné palivo, kotolne na pevné palivo, a pod.).

### Predpoved' na najbližšie obdobie

V daných lokalitách bude po zvyšok dňa a po nasledujúce 2 dni pretrvávať podobný inverzný ráz počasia ako v súčasnosti, bez zrážok a len slabý vietor

## INFORMÁCIE O DOTKNUTEJ SKUPINE POPULÁCIE, MOŽNÝCH ZDRAVOTNÝCH ÚČINKOV A ODPORÚČANOM SPRÁVANÍ

Pod pojmom **PM<sub>10</sub>** rozumieme frakciu suspendovaných častíc v pevnom alebo kvapalnom skupenstve s aerodynamickým priemerom 10  $\mu\text{m}$ , ktoré môžu mať akútne i chronické účinky na zdravie

## Informácia o rizikových skupinách obyvateľstva

K najcitolivejším skupinám populácie na častice PM<sub>10</sub> patria starí ľudia, osoby s ochoreniami dýchacej a srdcovo – cievnej sústavy, alergici a astmatici, veľmi malé deti a tehotné ženy.

### Opis možných účinkov

Akútne účinky sa môžu pozorovať u citlivých osôb už od koncentrácií, ktoré prekračujú hodnotu informačného prahu ( $100 \mu\text{g}\cdot\text{m}^{-3}$ ) vo forme dráždenia očí, nosa a hrdla, pocitov tlaku na prsiach, kašľa a bolesti hlavy. U astmatikov môže vyvolávať záchravy a príznaky z dráždenia dýchacích ciest.

Chronické účinky je možné očakávať pri opakovanej a dlhodobom vystavovaní organizmu zvýšenej koncentrácií častic PM<sub>10</sub> a môžu sa prejavovať zápalovými ochoreniami dýchacích ciest a pľúc, zvýšením pohotovosti na alergickú reakciu, poruchami odolnosti organizmu.

### Odporučané predbežné opatrenia, ktoré by mala dotknutá skupina obyvateľstva vykonať

Pre obmedzenie zbytočnej expozície častic PM<sub>10</sub> v čase so zvýšenými koncentráciami v ovzduší považujeme za vhodné zabezpečiť tieto opatrenia:

- obmedziť dobu pobytu vonku
- skrátiť vetranie obytných miestností
- obmedziť fyzickú námahu vonku (fyzická práca, športové aktivity)

Obyvateľstvo využívajúce lokálne vykurovacie systémy na pevné palivo (pece, kachle, kotle ústredného kúrenia, kozuby a pod.) by malo dlhodobo dodržiavať tieto zásady:

- Nespaľovať odpad, vrátane odpadového dreva (nábytok, okná a pod.), vznikajú pritom okrem PM<sub>10</sub> aj ďalšie toxickej látky.
- V prípade kúrenia drevom používať drevo dobre vysušené (malo by sa sušiť 1-2 roky)
- Udržovať spaľovanie paliva pokiaľ možno v optimálnych podmienkach:
  - Pravidelne čistiť kotol a komín
  - Prikladať radšej častejšie po menších dávkach
  - Nastaviť regulačné klapky tak, aby mal vzduch prístup k palivu, nedusiť oheň
  - Ak je to možné, udržovať teplotu za kotlom medzi 150-250°C
- Pokiaľ je to možné, vymeniť staré spaľovacie zariadenie za moderný kotol s nízkymi emisiami škodlivých látok

Obmedzenia je potrebné dodržiavať a aktivity časovo obmedzovať tým viac, čím vyššie sú koncentrácie častic PM<sub>10</sub> v ovzduší a čím rizikovejší z hľadiska zdravia sú exponovaní jedinci.

### Zdroj ďalších informácií

Podrobnejšie informácie o všetkých prekročeniaciach informačných alebo výstražných prahov, o aktuálnych hodnotách koncentrácií znečistujúcich látok ako aj informácie z oblasti kvality ovzdušia sú na [www.shmu.sk](http://www.shmu.sk) a v pracovnom čase na hore uvedených kontaktoch. Podrobnejšie informácie o zdravotných účinkoch môžete získať v pracovnom čase na Regionálnych úradoch verejného zdravotníctva.

Organizácia	Kontakt	
	Telefón	Mail
ÚVZ SR	02/49 284 111	ohzp@uvzsr.sk uvzsr@uvzsr.sk
RÚVZ Bratislava	0917/426 210	ruvzba@uvzsr.sk ba.holikova@uvzsr.sk
RÚVZ Banská Bystrica	048/4367748	kvetoslava.koppova@vzbb.sk
RÚVZ Košice	055/7294344	dietzova@ruvzke.sk
RÚVZ Nitra	037/6560430	nr.sluzby@uvzsr.sk
RÚVZ Prešov	051/7580313	po.miscikova@uvzsr.sk
RÚVZ Trenčín	032/6509516 032/6509520 mobil: 0911/989823	tn.bustinova@uvzsr.sk tn.hzp@uvzsr.sk
RÚVZ Trnava	033/5354 596 033/5505 041	hauko@ruvztt.sk hzp@ruvztt.sk oohfp@ruvztt.sk
RÚVZ Žilina	041/7233843-5 kl.121	za.hzp@uvzsr.sk